

рської палати України № 182/5 от 27 сентября 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.apu.com.ua>

3. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2007 року / Пер. з англ. мови О. В. Селезньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик, Т. Ц. Шарашидзе, Л. Й. Юрківська, С. О. Куліков. — К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «Статус», 2007. — 1172 с.

4. Аудиторский словарь / [под ред. В.Я. Соколова]. — М.: Финансы и статистика, 2003. — 192 с.

5. Отчет аудиторской фирмы (аудитора) о предоставленных услугах, утвержденного Решением Аудиторской палаты Украины 18 декабря 2008 г № 197/5. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до сайту: <http://www.apu.com.ua>

Сагова С. В., канд. екон. наук, доц.
кафедри бухгалтерського обліку,
Сагова О. В., аспірантка кафедри
обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В останні роки стрімко зростає розвиток інформаційних технологій бухгалтерського обліку та аудиту. Організація аудиту фінансових інвестицій передбачає широке використання інформаційних технологій на всіх етапах організації аудиторської перевірки. Це дозволяє забезпечити зниження витрат часу на проведення перевірки з одночасним збереженням необхідного якісного рівня цієї перевірки та підвищення її ефективності. Суб'єкти, що приймають участь у роботі фондового ринку потребують інформації про стан та розвиток фінансових вкладень для прийняття рішень про напрям інвестування в цінні папери та для оцінки кон'юнктури даного ринку. Проте, в Україні недостатній рівень розробки постановки задач аудиту фінансових інвестицій у комп'ютерному середовищі, невідповідність, застосування користувачами різного програмного забезпечення, відсутність спеціалізованої літератури гальмують розвиток комп'ютерних технологій аудиту фінансових інвестицій. Це зумовлює необхідність подальшого реформування та удосконалення аудиту фінансових інвестицій на вітчизняних підприємствах.

Вагомий внесок у розв'язання проблем організації аудиту фінансових інвестицій в умовах використання інформаційних технологій внесли праці Щербакової Н. С., Комісарова В. Л., Подольського В. І. Даному питанню присвячені публікації таких авторів, як С. В. Івахненко «Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології» [1].

Дослідження науково-практичних публікацій з проблем організації та проведення аудиту фінансових інвестицій свідчать, що переважна їх більшість приділяє достатньо уваги організації і технології комп'ютерного аудиту операцій з фінансовими інвестиціями, але не пропонує цілісної системи його проведення. Крім того, спірними залишаються деякі положення щодо визначення категорії «комп'ютерний аудит», та перелік і обсяг завдань, які він вирішує. Стримуючим фактором розвитку автоматизації аудиту є також те, що клієнти аудиторських фірм застосовують для автоматизації обліку різні програмні забезпечення. Враховуючи розбіжності у визначенні категорії комп'ютерного аудиту та інші спірні положення щодо його проведення, стає очевидним, що питання організації комп'ютерного аудиту фінансових інвестицій є неоднозначним і потребує досконалого вивчення у контексті впровадження у вітчизняну практику.

Актуальність обраної теми дослідження полягає не тільки у відсутності накопиченого досвіду роботи вітчизняних підприємств у сфері проведення комп'ютерного аудиту фінансових інвестицій, а й не достатнього висвітлення даної проблеми в теоретичному аспекті. У сучасній фаховій літературі вже виокремлено два підходи: комп'ютеризований аудит та аудит у комп'ютерному середовищі [2]. Однак питання щодо використання тих чи інших видів технічних засобів для виконання аудиторських процедур в умовах застосування комп'ютерної обробки даних докладно не висвітлено. Тому виникає невідкладна потреба у адаптації інструментарію обліку та аудиту до умов середовища електронної обробки даних. Метою дослідження є розробка теоретичних і практичних положень з організації аудиту в умовах використання інформаційних систем. Для реалізації поставленої мети визначено такі основні завдання:

- розкриття особливостей організації та проведення аудиту фінансових інвестицій в умовах комп'ютерних технологій;

- визначення складу і змісту процедур аудиту фінансових інвестицій із застосуванням інформаційно-комп'ютерних технологій.

Термін «комп'ютерний аудит» означає використання комп'ютерів і сучасних інформаційних технологій для організації ауди-

торської діяльності, включаючи аудиторські перевірки фінансової звітності і підготовку аудиторського висновку. Комп'ютерний аудит передбачає використання комп'ютерів та інформаційних технологій для організації аудиторської діяльності. Основними роботами при цьому можна вважати аудиторські перевірки фінансової звітності зі складанням аудиторського висновку. Найбільш вигідним є такий варіант, при якому комп'ютери для автоматизації управлінських робіт використовуються і в суб'єкта перевірки і у аудиторській фірмі. Однак, тільки наявність персональних комп'ютерів не є основним компонентом комп'ютерного аудиту. Важливо, щоб у суб'єкта перевірки були автоматизовані роботи по внутрішньому контролю, бухгалтерському обліку та іншим процесам управління. Аудиторською фірмою комп'ютери можуть використовуватись для автоматизації управлінських робіт аудиторської організації та для проведення аудиту у економічних суб'єктах. Аудит фінансових інвестицій — це один з напрямків незалежної експертної діяльності, що спрямований на перевірку та оцінку системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю операцій з цінними паперами, профілактику та виявлення зловживань і помилок в цій галузі. Ефективні процедури контролю за цінними паперами, як правило, включають адекватний розподіл обов'язків, моніторинг управління ризиками, нагляд управлінського персоналу та інші процедури, розроблені з метою забезпечення належного рівня контролю. В процесі проведеного аудиту мають бути одержані достатні та відповідні аудиторські докази для того, щоб аудитор мав змогу сформулювати обґрунтовані висновки. Аудиторські докази отримують у результаті проведення відповідного комплексу тестів контролю та процедур по суті. При проведенні аудиту фінансових інвестицій у середовищі комп'ютерної обробки даних зберігаються основні елементи методики аудиту (методика перевірки документів). Така методика може включати: перелік основних нормативних документів (електронний довідник); опис облікових рішень (на основі облікової політики); перелік первинних документів по операціям з фінансовими інвестиціями; реєстри синтетичного та аналітичного обліку фінансових інвестицій; класифікатор типових порушень (електронний довідник); перелік питань аудитора для складання програми перевірки (електронна таблиця питань); методи збору аудиторських доказів; опис контрольних процедур (включаючи автоматизовані процедури).

У випадку роботи аудитора безпосередньо в електронному середовищі перевіряє мого суб'єкта (без виведення даних на друк),

робочі документи, що підтверджують факт збору аудиторських доказів, складаються аудитором самостійно.

Таким чином, ефективна організація і методика аудиту інвестицій визначається, передусім, належним інформаційним забезпеченням. У результаті роботи аудитора з інформацією клієнта в електронному вигляді суттєво знижуються витрати часу на проведення аудиту, підвищується якість його проведення. Більше того, без виконання імпорту даних бухгалтерського обліку перевіряемого підприємства часом неможливо ефективно виконати ряд аудиторських процедур. У силу складності самого розв'язуваного завдання по автоматизації аудиторської діяльності ефективність застосування програмного забезпечення залежить більшою мірою від його впровадження, навчання користувачів.

Література

1. Івахненко С. В. Автоматизація аудиту в Україні та світі: підходи і програмне забезпечення // Аудитор України. — 2007. — №3. — С. 19—24.
2. Стандарти аудиту та етики. Видання МФБ 2001 р. / Перекл. з анг. під ред. проф. Н. Ф. Непийводи. — К.: ТОВ «Парітет — Інформ», 2003. — 712 с.

Соловйова Н. В., провідний спеціаліст,
Міністерство юстиції України

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РОЗПОРЯДНИКІВ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Незважаючи на існуючу регламентацію методологічних основ бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів державного сектора, залишаються актуальними питання вдосконалення і створення нормативної бази щодо бухгалтерського обліку, звітності та контролю у державному секторі, потребує вдосконалення процес організації внутрішнього контролю за повнотою надходжень, отриманих розпорядниками коштів нижчого рівня й одержувачами коштів.

Вивчення досвіду країн Європейського Союзу свідчить, що найбільша увага має приділятися процедурі попереднього та поточного контролю, які в сукупності складають систему внутрішнього контролю, що допомагає в управлінні керівнику. Внутрішній контроль здійснюється всередині органу не як одноразова дія,